



KAŽDÝ MÁ PRÁVO VSTUPOVAŤ NA LESNÉ POZEMKY (TO SA NEVZŤAHUJE NA VOJENSKÉ LESY), ALE PRI ICH VYUŽÍVANÍ JE POVINNÝ CHRÁNIŤ A NENARUŠOVAŤ LESNÉ PROSTREDIE

1. ZÁKON O LESOCH O OCHRANE PRED LESNÝMI POŽIARMI

Na lesných pozemkoch je zakázané:

- zakladať alebo udržiavať otvorené ohne na nich alebo v ich ochrannom pásme (50 m od hranice lesného pozemku) mimo vyznačených miest,
- fajčiť alebo odhadzovať horiace alebo tlejúce predmety v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru,
- vypalovať porasty bylín, krov alebo stromov.

Čas zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru vyhlasuje podľa miestnych podmienok okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru v spolupráci s príslušnými orgánmi miestnej štátnej správy spôsobom v mieste obvyklým.

Orgán štátnej správy lesného hospodárstva môže zakázať alebo obmedziť využívanie lesov verejnosťou na dobu nevyhnutne potrebnú v prípade vysokého požiarneho nebezpečenstva.

Priestupku podľa zákona o lesoch sa dopúšťa ten, kto poruší uvedené zákazy a môže mu byť udelená pokuta do 30 000 Sk (995,82 EUR).

Pri zakladaní ohňa na vyznačených miestach je potrebné dodržiavať základné pravidlá bezpečnosti:

- nezakladať oheň počas vetra,
- nezakladať oheň použitím horľavých kvapalín,
- neponechávať oheň bez dozoru,
- ohnisko pred opustením dôkladne uhasiť a presvedčiť sa, že popol neobsahuje žeravé zvyšky po spaľovaní.

2. POMOC PRI ZDOLÁVANÍ POŽIARU

Každý je povinný v súvislosti so zdoľávaním požiaru:

- vykonať nevyhnutné opatrenia na záchranu ohrozených osôb,
- uhasiť požiar, ak je to možné, alebo vykonať nevyhnutné opatrenia na zamedzenie jeho šírenia,
- ohlásiť bez zbytočného odkladu zistený požiar na telefónne číslo **150** alebo **112** a číslo
- poskytnúť hasičskej jednotke osobnú alebo vecnú pomoc (dopravné prostriedky, zdroje vody, spojovacie prostriedky a iné vecné prostriedky na zdoľávanie požiarov) na výzvu veliteľa zásahu, veliteľa hasičskej jednotky alebo obce.

Postih fyzickej osoby za priestupok na úseku ochrany pred požiarimi:

Okresné riaditeľstvo Hasičského a záchranného zboru môže za priestupok na úseku ochrany pred požiarimi uložiť:

1. Pokarhanie alebo pokutu do 5 000 Sk (165,97 EUR) fyzickej osobe, ktorá sa dopustí priestupku na úseku ochrany pred požiarimi tým, že
 - neposkytne osobnú alebo vecnú pomoc v súvislosti so zdoľávaním požiaru, hoci je na to povinná na základe výzvy veliteľa zásahu.
2. Pokarhanie alebo pokutu do 10 000 Sk (331,94 EUR) fyzickej osobe, ktorá sa dopustí priestupku na úseku ochrany pred požiarimi tým, že
 - poruší príkazy alebo zákazy týkajúce sa manipulácie s otvoreným ohňom na miestach so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,
 - poruší zákaz fajčenia,
 - svojím konaním spôsobí vznik požiaru,
 - nedodrží zásady protipožiarnej bezpečnosti pri činnostiach spojených so zvýšeným nebezpečenstvom vzniku požiaru,
 - nedodrží zásady protipožiarnej bezpečnosti v čase zvýšeného nebezpečenstva vzniku požiaru,
 - vypaluje porasty bylín, kríkov a stromov,
 - zakladá oheň v priestoroch alebo na miestach, kde by mohlo dôjsť k jeho rozšíreniu.

3. LESNÉ POŽIARE

Lesné požiare sa delia na:

- podzemné požiare,
- požiar dutého stromu,
- pozemné požiare,
- korunové požiare,
- ich kombinácie alebo prechody pozemného do korunového,
- požiare kalamitných plôch

Fázy lesných požiarov

I. fáza – je čas od vzniku požiaru po rozhorenie horľavého predmetu. Trvá asi 4 – 10 minút. Táto fáza je charakteristická pomalým rastom plochy požiaru, nízkou teplotou a nízkou intenzitou výmeny plynov. Požiar v tejto fáze zvyčajne nespôsobuje veľké škody. V tejto fáze je likvidácia požiaru menej náročná na sily a prostriedky a je možné pokúsiť sa pri zvýšenej opatrnosti o jeho lokalizáciu alebo likvidáciu úderom vetiev, vodou alebo inými vhodnými dostupnými prostriedkami.

II. fáza – je charakteristická rýchlym zväčšovaním plochy požiaru, teploty a intenzity výmeny plynov, v dôsledku toho, že od intenzívne horiaceho predmetu sa postupne zapalujú ďalšie horľavé látky a predmety. V tejto fáze si už zásah vyžaduje nasadenie väčšieho množstva techniky a hasičov na lokalizáciu a likvidáciu požiaru.

III. fáza – plne rozvinutý požiar. V tejto fáze všetky horľavé látky intenzívne horia. Dochádza tu k postupnému poklesu teploty a zmenšovaniu plochy požiaru. Likvidácia lesného požiaru v tejto fáze vyžaduje často letecký zásah podporovaný pozemným zásahom s maximálnym využitím dostupnej pozemnej techniky.

IV. fáza – je čas dohorievania horľavých látok až do ich úplného dohorenia.

Upozornenie:

Pri II. a III. fáze návštevníci lesa urýchlene opúšťajú priestor ohrozený lesným požiarom, ktorý sa spravidla šíri frontálne v smere vetra.

Nebezpečenstvá vyplývajúce z lesného požiaru:

- tepelné účinky,
- psychická a fyzická záťaž, zvýšené nebezpečenstvo pádu, straty orientácie, poranenia používanými technickými prostriedkami a pod.),
- účinky spločin horenia,
- ďalšie nebezpečenstvá (napr. ohrozenie divo žijúcimi zvieratami – nebezpečenstvo vzrastá pri panickom úteku divo žijúcej lesnej zveri pred blížiacim sa lesným požiarom).

4. HLAVNÉ RIZIKÁ A PRÍČINY VZNIKU LESNÝCH POŽIAROV, ICH DÔSLEDKY

Prírodné podmienky:

- stav vegetácie (suchá vegetácia najmä v jarnom období),
- stav a priebeh počasia (najmä zrážkový deficit, intenzita slnečného žiarenia a počet slnečných dní, sila vetra).

Najčastejšie príčiny vzniku lesných požiarov:

- vypaľovanie trávy a suchých porastov v blízkosti lesa,
- manipulácia s otvoreným ohňom,
- zakladanie ohňa v prírode,
- fajčenie,
- spaľovanie odpadu a odpadkov,
- úmyselné zapálenie neznámou osobou.

Dôsledky lesných požiarov:

- ekonomické škody (náklady na obnovu lesa, znehodnotená drevná hmota, znehodnotenie práce a nákladov spojených s obnovou a výchovou požiarom zničených alebo poškodených lesných porastov, náklady spojené s likvidáciou požiarov a pod.),
- environmentálne škody (poškodenie alebo zničenie vzácnych častí prírody, rastlinstva, živočíchov a pod.),
- ohrozenie životov a zdravia občanov.

